
Проект на Закон за ратифициране на Протокол от 2002 г. към Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г.

Публикуван на: 18.10.2012

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море, приета през 1974 г., регулира режима на гражданската отговорност за вреди, причинени на пътници при превоза им по море. Протоколът от 2002 г. внася съществени изменения в нея.

Той влиза в сила 12 месеца след датата, на която 10 държави са го подписали без резерва за последваща ратификация, приемане или одобрение или са депозирали при Генералния секретар документи за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване. До момента това условие не е изпълнено. Към 31.08.2012 г. страни по протокола са: Албания, Белиз, Дания, Латвия, Палау, Сейнт Китс и Невис, Сърбия, Сирийската Арабска Република и Европейския съюз в качеството си на регионална организация за икономическа интеграция.

Основната цел на конвенцията е да бъдат гарантирани правата както на превозвачите, така и на пътниците, в случаите на причинени вреди по време на превоз по море. С оглед постигането ? се установяват граници на дължимото обезщетение, значително завишени с протокола от 2002 г. Същевременно се въвежда обективна отговорност на превозвача за вреди до определен размер и задължително застраховане, което да осигури покритие на обезщетението в този случай. В чл. 17 и 17а на конвенцията се съдържат правила относно международната компетентност на съдилищата, признаването и изпълнението на съдебни решения.

По-голямата част от правила на конвенцията са включени в правото на Европейския съюз посредством Регламент (ЕО) № 392/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година относно отговорността на превозвачите на пътници по море в случай на произшествия. Регламентът ще започне да се прилага от датата на влизане в сила на

Атинската конвенция за Общността, но не по-късно от 31.12.2012 г. Освен това Европейския съюз се присъедини като самостоятелна страна към протокола на 15.12.2011 г. Въпреки всичко, с цел да бъде постигната цялостна единна правна рамка относно правата на морските превозвачи и техните пътници в случай на произшествие, Европейският съвет счита, че остава необходимостта всяка държава членка отделно да стане страна по протокола от 2002 г. и приканва държавите-членки да предприемат необходимите стъпки, за да депозират документите за ратификация или присъединяване в разумен срок (решения на Съвета **2012/22/ЕС, 2012/23/ЕС**). Република България като държава-членка на Европейския съюз ратифицира протокола в изпълнение на това свое задължение.

Границите на отговорността са диференцирани в зависимост от естеството на причинената вреда и се прилагат доколкото превозвачът и пътникът не са се споразумели за по-високи максимални обезщетения. Протоколът от 2002 г. урежда правото държава — страна по конвенцията, да определи по-висок от установения в конвенцията лимит при смърт и телесна повреда на пътник в националното си право.

За вреди до определен размер при смърт и телесна повреда на пътник се въвежда обективна отговорност на превозвача – тя може да бъде изключена единствено ако превозвачът докаже, че инцидентът е настъпил в следствие на изрично изброени, независещи от него причини. В останалите случаи превозвачът отговаря, когато има вина за настъпването на инцидента, довел до увреждането.

Протоколът въвежда изискване за задължително сключване на договор за застраховка или друго финансово обезпечение. Целта е да бъде гарантирано покритие на обективната отговорност на превозвача. Компетентните държавни органи трябва да следят за спазването на това изискване и да го удостоверяват чрез издаването на документ. В приложение към протокола се съдържа образец на удостоверение за сключена застраховка, но конкретните условия за издаването му, срокът на валидност и правомощията по издаване ще се определят от националното право на държавата по месторегистрация на кораба. Поради тази причина, на основание чл. 85, ал. 1, т. 7 от Конституцията на Република България е необходимо протоколът да бъде ратифициран.

През 2006 г. Юридическият комитет на Международната морска организация приема резерва и насоки за прилагане на Атинската конвенция. Те имат препоръчителен характер, идеята е резервата да се използва като стандартна и да улесни и ускори ратификацията на протокола от повече държави. Дава се възможност на държавата, която направи резерва, да ограничи отговорността на превозвача и на застрахователите при изрично посочени рискове – при военни и терористични действия, свързани с радиоактивно замърсяване, химически, биологически, биохимически и електромагнитни оръжия, с кибернетична атака. Европейският съюз се възползва от тази възможност при присъединяването си към протокола от 2002 г. и в решение на Съвета (2012/22/ЕС) приканва при ратификация или присъединяване държавите-членки също да направят резервата, приета от Юридическия комитет на Международната морска организация. Освен това Регламент 392/2009 придава обвързваща сила на резервата и насоките. Затова Република България също следва да ратифицира протокола с резерва.

Ратифицирането на протокола е акт на изпълнение на общата политика на Европейския съюз в областта на превоза на пътници по море.

Пълният текст на проекта на Закон за ратифициране на Протокол от 2002 г. към Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г. може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Силвина Бакърджиева - старши експерт в ИМ "МА",
тел.: 02/ 9300934,
е-маил: silvina.bakardzhieva@marad.bg

Приложения

- » [Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г.](#) (155.5 KB)
- » [Закон за ратифициране на Протокол от 2002 г. към Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г.](#) (14.5 KB)
- » [Решение за одобряване на Протокол от 2002 г. към Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г. и за предложение до Народното събрание за ратифициране на протокола](#) (18.05 KB)